

Tárgytematika / Course Description

Mindennapi szociális ismeretek

NGB_SM075_1

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Csizmadia Zoltán

Félév / Semester: 2016/17/1

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/2/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Bevezetés a mindennapi élet társadalmi és szociális problémáiba, keletkezésük okainak feltárásába. Problémakezelő és megküzdési stratégiák ajánlása a laikus, az önkéntes és az intézményes/professzionális segítségnyújtás formáival, módszereivel és eszközeivel, így az egyének, csoportok, családok és közösségek együttműködési lehetőségeivel. Szándéka a részt vevő hallgatók motiválása és pozitív viszony kialakítása a szociális szolgáltatások tevékenységével kapcsolatban, továbbá hozzájárulni a strukturált gondolkodás, a kritikus elemzés, a nyílt és világos kommunikáció, a kreativitás, a csapatban dolgozás és az önbizalom fejlődéséhez.

Az órai előadások mellett, beszélgetés és csoportmunka keretei között fogják a hallgatók elmélyíteni a megszerzett ismereteket. A tantárgy során katalógust vezetünk. A maximális igazolatlan hiányzások száma 3db. Ennél több igazolatlan hiányzás esetén a kurzus nem teljesíthető. A kurzus gyakorlati profilú, alapvetően csoportmunkára épül. Az elméleti, fogalmi és módszertani alapismereteket órai előadás formájában ismerik meg a hallgatók (az előadások vázlata elektronikusan lesz elérhető).

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1. Bevezetés a szociális munka világába?
2. A szociális szakma alapértékei és etikai dilemmái
3. Mit értünk szociális probléma alatt, milyen típusai vannak?
4. A humán és ezen belül a szociális szükségletek kérdése.
5. Hogyan kezeli a szociális munka a társadalmi problémákat, kihívásokat (esetmunka, csoportmunka, közösségi szociális munka)
6. Csoportmunka: egy választott szociális probléma aktuális hazai helyzetének, kérdéseinek és dilemmáinak a bemutatása prezentáció formájában előzetes anyaggyűjtés alapján (tervezett csoportszám 6-7 db, ami 6-7 alapvető probléma alaposabb átbeszélését teszi lehetővé). Például: etnikum, romakérdés, szegénység, hajléktalanság, társadalmi kirekesztés, másság, bűnözés, diszkrimináció, deviáns viselkedési formák, káros szenvedélyek, idősügy.
7. Önálló tanulmány készítése egy szabadon választott szociális problémáról.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESMENT'S METHOD

Foglalkozáson való részvétel:

Maximum 3 alkalommal történő hiányzás igazolható, azon túl félév végi aláírás megtagadására kerül sor.

Alapvető követelmény az órai diskurzusokon való aktív, alkotó közreműködés.

1. Órai jelenlét, maximum 3 igazolatlan óra (jegy feltétele)
2. Részvétel a csoportos munkában, az egyes órán kapott feladatok megvalósításában
3. Csoportos prezentáció elkészítése és bemutatása

A kurzus érdemjegyének alapját az önálló tanulmány adja, ezt módosíthatja felfelé vagy lefelé a 2. és 3. pontban szereplő teljesítmény.

Terjedelem: 5-6 ezer karakter (3 írott oldal, 12-es betűméret, 1,5 sortáv).

Leadási határidő: a szorgalmi időszak utolsó előtti hetének tantermi órája, nyomtatott formában.

Felépítés:

- 1) probléma rövid leírása (egy bekezdés);
- 2) témaválasztás indoklása (egy bekezdés);
- 3) Probléma aktuális helyzete a világban vagy hazánkban, tények, adatok, trendek (szakirodalom alapján, hivatkozással, 1-1,5 oldal terjedelem);
- 4) lehetséges kezelési módok, hogyan próbál a társadalom segíteni ezen a problémán, hogyan próbálja meg kezelni, vagy éppen nem kezelni (fél oldal terjedelem);
- 5) Következtetések: milyen következményei várhatóak a problémának, milyen kihívások előtt állunk a közeljövőben (5-10 év) ezen a területen (fél oldal terjedelem)
- 6) Felhasznált források, szakirodalom stb.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező tananyag/irodalom:

- Budai I. (2014): Tanulási segédanyag a „Szociális munka alapjai” c. stúdium tanulmányozásához (tanszéki honlap:www.sze.eszi.hu, tanszéki honlap, oktatási segédletek, Budai) és az előadások dia anyaga
- Soós Zsolt: A szociális munka alapjai. Comenius 2005.

Ajánlott tananyag/irodalom:

Szakirodalom:

- Ambrus P. (1999):*Dzsumbúj*. Magvető K.
- Betlen A. (2003): Mint aki rajzszögbe ült...*Esély* 5. 107-116.
- Bíró Gy. – Vadász A. (2003): A hajléktalan személyek sérelmére elkövetett bűncselekmények egyes kérdései.*Esély*4., 31-55.

- Buroughs, W. S (1995):*A narkós*. Lord Bp.
- Botte, M-F. (1996):*Egy gyermek ára*. Pont K.
- Buda B. (1985):*Empátia, a beleélés lélektana*. Gondolat K.
- Budai I. – Somorjai I. (szerk.) (1997):*Tanulmányok a szociális munka világából I. Veszteségek és kezelésük ...* SZIF, Győr.
- Budai I. - Nárai M. (szerk.) (2011):*Közösségi munka – társadalmi bevonás – integráció*. Szöveggyűjtemény. A tanszéki vagy a TÁMOP 544 C Útitársak projekt honlapja.
- Budai I. - Nárai M. (szerk.) (2012): *Együttműködés és felelősségvállalás tanulása a szociális és közösségi munkában*. Széchenyi István Egyetem, Győr. Tanszéki honlap, vagy a TÁMOP 544 C Útitársak projekt honlapja.
- Csányi V. (2005):*Etológia és társadalom*. Ulpius Ház
- Frick, L. (1980):*És rajta ki segít?* Európa K.
- Ferge Zs. (2000): Társadalmi értékek megítélése In:*Elszabaduló egyenlőtlenségek*Hilscher Rezső Szoc. pol. Egyesület
- Gyorsjelentés a díjhátralék(osok)ról. (1998) SZSZSZ
- Gyorsjelentés a fogyatékos emberek helyzetéről. (1997) SZSZSZ
- Gyorsjelentés a gyermekszegénységről. (2000) SZSZSZ
- Gyorsjelentés a szegénységről. (1996) SZSZSZ
- Hankiss E. (2009):*Csapdák és egerek*Manager K – Médiavilág.
- Háberman Z. (2003): „Ahhoz, hogy elviselje az ember a stresszt, kellett valami oldószer”*Esély*,4. 63-85.
- Iványi G. (1997):*Hajléktalanok*. Sík K.
- Jones-Gorlin, N. (2004):*Pedofiling*.Ulpius Ház
- Kecskés É. (2005):*Dzsumbujisták*. SZSZSZ
- Kerezsi K. (1995):*A védtelen gyermek*.KJK, Bp.
- Keuls, Y (1992):*A gyilkos fű*.Magazin Kiadó
- Konrád Gy. (1969):*A látogató*.Magvető K.
- Kostyál L. Á. (2009): Mélyszegénységben élők kapcsolata egyes szociális szolgáltatásokkal.*Kapocs*41. 42-51.
- Kozma J. (2004): Napszámosok.*Esély*,6. szám, 37-63.
- Könczei Gy. (1992):*Fogyatékosok a társadalomban*.Gondolat
- Pataki F. (2011):*A varázsát vesztett jövő*. Noran Libro, Budapest.
- Rácz J. – Hoyer M. (1995): Fiatalkori devianciák és kortárs csoportok.*Esély*3, 44-56.
- Szász A. (2003): Néhány észrevétel Tamási Erzsébet A családon belüli erőszakról ...című cikkéhez.*Esély*4. 115-

- Szirbik D. (2008): Lehet-e esélyegyenlőségre nevelni a kortárs irodalomban? Az esélyegyenlőség megjelenése a Harry Potterben *Esély*2. 93-105.
- Tamási E. (2003): A családon belüli erőszakról – csendesebb, szentségtörő módon. *Esély*3.
- Tenczer T. (1997): Veszélyeztetettség és kriminalitás a gyermek és ifjúkorban. *Esély*3. 76-86.
- Tódor J. (2004): Aluljárók népe. Árgus Kiadó.
- Vajda Zs. (2003): Az iskola, a társadalom és a társadalmi hátrányok *Esély*3. 18-33.
- Watzlawick-Weakland-Fisch (1990): *Változás*. Gondolat K.
- Welsh, I. (1998): *Trainspotting*,
- Welsh, I.: *Skagboys*. Cataphillus.

Szépirodalom:

- Ajar, E (1975): *Elöttem az élet*. Európa K.
- Bíró K. (2013): *Fércmű*. Abovo.
- Caroll, L: *Alice Csodaországban*
- Cormier, R: *Csokoládéháború*
- Gerlóczy M. (2003): *Igazolt hiányzás*. Ulpius Ház.
- Gerlóczy M. (2013): *Létra*. Scolar.
- Golding, W.: *Legyek ura*. Európa K.
- Gorkij, M: *Éjjeli menedékhely*
- Heller, J: *A 22-es csapdája*
- Huxley: *Szép új világ*
- Jersild, A: *A gyerekek szigete*
- Kesey, K.: *Száll a kakukk fészkére*. Európa K.
- Miller, A: *Az ügynök halála*
- Lewis, O. (1986): *Sanchez gyermekei*. Európa K.
- Pergrand, L: *Gombháború*. Móra K.
- Orwell, G.: *1984*. Európa K.
- Orwell, G.: *Állatfarm*. Európa K.
- Orwell, G: *Csavargóként Párizsban és Londonban*. Cartaphilers
- Saint-Exupery: *A kis herceg*

- Salinger, J.D.:*Zabhegyező*.Európa K.
- Tar S. (2004):*Az alku. Gonosz történetek*.Noran K.
- Teller, J. (2011): *Semmi*. Scolar.
- Updike, J.:*Szegényházi vásár*.Szépirodalmi K.